

فصل ۴

حسابداری تدبیلات خرید کالا

برگشت از خرید							
تاریخ:	شماره:						
نام / شرکت تأمین‌کننده:	نام انبار:						
توضیحات	شماره فرم عدم انطباق	تعداد واحد	شرح کالا	کد کالا	شماره فرم درخواست کالا	ردیف	
تأیید انبار:							
توزیع نسخ:							
۱ - انبار ۲ - مالی و اداری ۳ - پشتیبانی							

معمولاً شرکت‌های بازرگانی، عملیات سال مالی خود را به استثنای اولین سال فعالیت با موجودی کالای ابتدای دوره آغاز کرده و در طی سال، کالاهای دیگری را خریداری و انبار می‌نمایند. از کالاهای ابتدای دوره و کالاهایی که طی دوره خریداری شده‌اند، مقداری به فروش می‌رسد و مابقی به عنوان موجودی کالای پایان دوره در شرکت باقی می‌ماند. ورود کالا (به سبب خرید و برگشت از فروش) و خروج کالا (به سبب فروش و برگشت از خرید)، باعث تغییر در بهای تمام شده کالای فروش رفتہ و موجودی کالای پایان دوره شده و نهایتاً سودآوری شرکت را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در این فصل، با مستندات لازم جهت خروج کالا (به سبب برگشت) و صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات خرید آشنا خواهید شد.

وَيَا قَوْمٍ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَغْنُو فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ.

و ای قوم من!، پیمانه و وزن را با عدالت و فا کنید و بر اشیا (و اجنس) مردم عیب مگذارید و از حق آنان نکاهید و در زمین فساد مکنید.

«هود / ۸۵»

مقدمه ۴

- مجوز خروج کالا چیست و به چه منظور اخذ می شود؟
- تخفیفات خرید چیست و استفاده از آن چه مزایایی برای خریدار دارد؟
- آیا می دانید دلایل برگشت کالاهای خریداری شده چیست و کالاهای برگشته به چه نحوی قیمت گذاری می شوند؟

استاندارد عملکرد

توانایی صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات خرید طبق اسناد مشتبه.

شاپیستگی های که در این فصل کسب می کنند:

- ۱ تهیه و کنترل مستندات خروج کالا به دلیل برگشت آن
- ۲ صدور سند حسابداری برگشت از خرید
- ۳ صدور سند حسابداری تخفیفات خرید

برگشت از خرید و دلایل آن

در فرایند خرید کالا ممکن است عواملی وجود داشته باشد که باعث می‌شود خریدار همه یا بخشی از کالاهای خریداری شده را به فروشنده برگشت دهد.

دلایلی را که ممکن است باعث برگشت کالای خریداری شوند، فهرست کنید.

فعالیت

ردیف	دلیل برگشت از خرید
۱	عيوب و نقص کالا قبل از دریافت آن
۲	آسیب دیدگی کالا به دلیل بارگیری و حمل و نقل نادرست توسط فروشنده
۳	
۴	
۵	

اگر به دلایل گفته شده (در جدول فوق) کالا به فروشنده برگشت داده شود، برگشت از خرید انجام شده است.

برای برگشت کالای خریداری شده، چه مستنداتی تهیه می‌شود؟

فعالیت

مجوز خروج کالا

مجوز خروج کالا (حواله اینبار) برای چه رویدادهایی ممکن است، صادر شود؟ چند مورد فهرست کنید.

فعالیت

ردیف	رویداد
۱	فروش کالا
۲	برگشت کالاهای خریداری شده
۳	
۴	

کالاهای برگشته بس از تأیید مقامات مجاز برگشت داده می‌شود. برای این منظور باید **برگشت دار** جنس از انبار، **حواله انبار و فرم برگشت از خرید** تنظیم شود. لازم است واحد حسابداری قبل از صدور سند حسابداری فرم برگشت از خرید را از لحاظ امضاهای مجاز کنترل و آن را با فرم حواله انبار مطابقت دهد.

فاکتور برگشت از خرید

فاکتور برگشت از خرید									
		نام برگشت دهنده		نام افکتور حسابداری					
شماره	تاریخ	شماره	تاریخ	شماره رسید					
تاریخ:	تاریخ:	تاریخ رسید						تاریخ رسید	
توسط حسابداری تکمیل شود		علت برگشت کالا		مشخصات کالا					
ملحق - رسالت	فرع			ردیف	نام	نام	نام	نام	نام
				۱					
				۲					
				۳					
				۴					
				۵					
				۶					
				۷					
				۸					
		جمع							
		در گذشت موجودی ایار بیست شده			نام تحویل گیرنده	نام تحویل دهنده			
		در گذشت موجودی حسابداری بیست شده			امضا	امضا			
		امضا			امضا	امضا			
		تأثید و بیست کننه (حسابداری)			تأثید کننه (ایار)	تأثید کننه (ایار)			
		تأثید کننه (مدیریت)			امضا	امضا			
		امضا			امضا	امضا			
		سند: تحویل دهنده			زیره حسابداری	صورتی: ایار			

تصویر ۱-۴- نمونه فاکتور برگشت از خرید کالا

- در این قسمت شماره رسید انبار مرجع (کالای برگشته که قبلاً خریداری شده است) نوشته می‌شود.
- در این قسمت شماره صورت حساب مرجع (فاکتور) نوشته می‌شود.
- در این قسمت شماره فاکتور برگشت از خرید، نوشته می‌شود.

کنترل مستندات خروج کالا به علت برگشت

کنترل مستندات خروج کالا به چه منظور انجام می‌شود؟

فعالیت

ارزشیابی

ردیف	شاخص‌های مورد ارزیابی			
	ناظر هنرآموز	خود ارزیابی هنرجو	ناموفق	موفق
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق	ناظر هنرآموز
۱				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط
۲				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)
۳				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری
۴				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن
۵				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی
۶				تعریف مجوز خروج کالا
۷				تعریف مستندات خروج و دلایل خروج کالا
۸				شناخت مستندات خروج کالا
۹				توانایی کنترل مستندات برگشت از خرید کالا
۱۰				شناخت روش‌های قیمت‌گذاری مجاز خروج کالا

حساب برگشت از خرید و تخفیفات

برگشت از خرید و تخفیفات	
افزایش	
بستانکار	

کالاهای برگشت شده به فروشنده‌گان (برگشت از خرید) در سیستم ادواری، به بستانکار حساب «برگشت از خرید و تخفیفات» و در سیستم دائمی به بستانکار حساب «**موجودی کالا**» منظور می‌شود.

صدور سند حسابداری برگشت از خرید در سیستم ادواری:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شماره سند:		
تعداد ضمائم:	تاریخ سند:		
بستانکار(ریال)	ردیف	کد حساب	
xx			
		حساب‌های پرداختنی	
xx		برگشت از خرید و تخفیفات	
xx	xx	: جمع	
شرح سند: با بت برگشت کالای خریداری شده			
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

فعالیت

فروشگاه «چالوس» در تاریخ ۹۵/۱۱/۵ معادل ۱۰ عدد کالا به قیمت هر عدد ۵۶,۰۰۰ ریال به صورت نسیه خریداری نمود. بعد از یک هفته، ۳ عدد از این کالاهای به علت معیوب بودن به فروشنده برگشت داده شد.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری برگشت از خرید کالا.

حسابداری تعدیلات خرید کالا

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه	شماره سند:			
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:			
ردیف	کد حساب				
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	شرح		
				حساب های پرداختنی	
				جمع:	
				شرح سند: بابت برگشت کالای خریداری شده	
تصویب کننده:		تأیید کننده:		تنظیم کننده:	

فعالیت

بازرگانی «کاشان» در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۵ معادل ۲۰۰۰ متر مربع سرامیک به صورت نسیه خریداری نمود. قیمت هر متر مربع سرامیک در طول دوره ثابت بوده و معادل ۱۴۰،۰۰۰ ریال می باشد. در تاریخ ۹۵/۱۰/۲۹ به علت شکستگی، معادل ۳۰۰ متر مربع از این سرامیک ها به فروشده برگشت داده است، اگر سیستم ثبت کالا، ادواری باشد.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و برگشت کالای خریداری شده (کالا مشمول عوارض و مالیات برآرژش افزوده نمی باشد).

صدور سند حسابداری خرید:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	بازرگانی کاشان	شماره سند:			
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:			
ردیف	کد حساب				
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	شرح		
				جمع:	
				شرح سند:	
تصویب کننده:		تأیید کننده:		تنظیم کننده:	

صدور سند حسابداری برگشت کالای خریداری شده:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	بازرگانی کاشان	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدهکار (ریال)	ردیف
مبلغ جزء	شرح	کد حساب
		جمع:
		شرح سند:
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

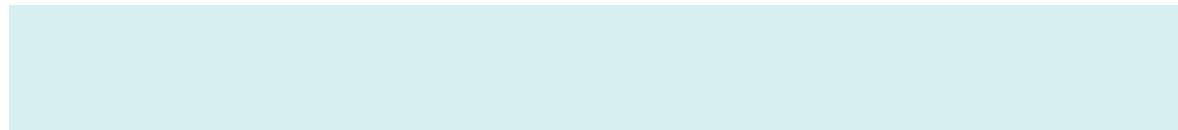
برگشت از خرید در سیستم دائمی

نحوه ثبت و قیمت‌گذاری کالای برگشته در کارت حساب کالا و صدور سند حسابداری آن

معادل ۲۰ عدد کالا به بهای هر عدد ۱۰۰ ریال خریداری شد و بعد از مدتی ۵ عدد از این کالا به فروشنده برگشت داده می‌شود. اگر در طول دوره کالاهای با نرخ‌های متفاوتی خریداری شده باشند، مبلغی که از حساب موجودی‌ها کسر می‌شود چند ریال است؟ با چه نرخی با فروشنده تسویه حساب می‌شود؟ هم‌کلاسی شما، احمد و حسین پاسخ‌های متفاوتی دارند:

فعالیت

احمد: باید مبلغ ۵۰۰۰ ریال از حساب موجودی کالا کسر شود و با همین مبلغ تسویه کرد.
حسین: باید با توجه به نرخ انبار از حساب موجودی کسر و با مبلغ ۵،۰۰۰ ریال با فروشنده تسویه کرد.
به نظر شما پاسخ صحیح کدام است؟ به کمک هنرآموز جواب این سؤال را بررسی نمایید.

از آنجا که برگشت از خرید باعث کاهش بهای تمام شده کالای خریداری شده می‌شود در ستون واردہ (خرید) کارت حساب کالا به صورت منفی درج می‌شود. نرخ این کالا معادل نرخ صدور(فروش) کالا در تاریخ برگشت می‌باشد، در واقع قیمت کالای برگشتی همانند صدور(فروش) کالا از انبار مطابق روش‌های قیمت‌گذاری تعیین می‌شود. یعنی از نظر قیمت‌گذاری هیچ تفاوتی بین صدور کالا و برگشت کالا به فروشنده وجود ندارد. در این حالت ممکن است به دلیل اختلاف بین مبلغ خرید کالا و مبلغی که از حساب موجودی‌ها کسر می‌شود، مغایرتی ایجاد شود که در این صورت، مبلغ اختلاف در حسابی تحت عنوان «[مغایرت نرخ انبار](#)» ثبت شده و در پایان دوره این حساب به بهای تمام شده کالای فروش رفته بسته می‌شود.

مثال

شرکت پخش مواد غذایی «میناب» برای خرداد ماه ۹۵ اطلاعات مربوط به خرید و فروش نوشابه در اختیار می‌گذارد:

۳/۱- موجودی پایان ماه گذشته شامل:

۷۰ واحد به نرخ هر واحد ۱۱۰ ریال و ۲۰۰ واحد به نرخ هر واحد ۱۱۵ ریال

۳/۶- خرید ۴۰۰ واحد به نرخ هر واحد ۱۱۰ ریال به صورت نسیه، مطابق رسید انبار شماره ۱۱۸ هزینه حمل هر واحد ۱۰ ریال

۳/۱۰- فروش ۲۵۰ واحد به نرخ هر واحد ۲۱۰ ریال به صورت نقد مطابق حواله انبار شماره ۵۴

۳/۱۶- برگشت ۱۵ واحد از خرید ۳/۶ به فروشنده به دلیل عدم مطابقت با نمونه درخواست شده

۳/۱۷- خرید ۲۰۰ واحد به نرخ هر واحد ۱۱۸ ریال به صورت نقد، مطابق رسید انبار شماره ۱۱۹

۳/۲۶- فروش ۳۳۰ واحد به نرخ ۲۱۰ ریال به صورت واحد مطابق حواله انبار شماره ۵۵

مطلوب است:

تنظیم کارت حساب کالا به روش اولین صادره از اولین واردہ و صدور سند حسابداری تاریخ ۳/۱۶ بدون در نظر گرفتن مبلغ مالیات و عوارض ارزش افزوده.

حل:

شرکت پخش مواد غذایی میناب											
نام کالا:				نوسابه				کد کالا:			
روش ارزیابی:				۲۱							
نقطه تجدید سفارش:				بسته				واحد شمارش:			
میزان سفارش:								نوع یا مدل کالا:			
موجودی			صادره				وارد				تاریخ
بهای کل	بهای واحد	مقدار	بهای کل	بهای واحد	مقدار	شماره حواله	بهای کل	بهای واحد	مقدار	شماره رسید	شرح
روز	ماه										
۳۰'۷۰۰	۱۱۰	۷۰									موجودی
	۱۱۵	۲۰۰									۱
۷۸'۷۰۰	۱۱۰	۷۰									
	۱۱۵	۲۰۰									
	۱۲۰	۴۰۰									
۵۰'۳۰۰	۱۱۵	۲۰	۲۸'۴۰۰	۱۱۰	۷۰	۲۵۰	۵۴				فروش
	۱۲۰	۴۰۰		۱۱۵	۱۸۰						۱۰
۴۸'۵۷۵	۱۱۵	۵									برگشت از خرید
	۱۲۰	۴۰۰									۱۶
۷۲'۱۷۵	۱۱۵	۵									
	۱۲۰	۴۰۰									
	۱۱۸	۲۰۰									
۳۲'۶۰۰	۱۲۰	۷۵	۳۹'۵۷۵	۱۱۵	۵	۳۳۰	۵۵				فروش
	۱۱۸	۲۰۰		۱۲۰	۳۲۵						۲۶
<u>۳۲'۶۰۰</u>	بهای تمام شده کالای خریداری شده	بهای تمام شده کالای فروش رفته	<u>۶۷'۹۷۵</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته		<u>۶۹'۰۸۷۵</u>	بهای تمام شده کالای خریداری شده				
<u>=====</u>	بهای تمام شده کالای خریداری شده	بهای تمام شده کالای فروش رفته	<u>۶۷'۹۷۵</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته		<u>۶۹'۰۸۷۵</u>	بهای تمام شده کالای خریداری شده				

حسابداری تعدیلات خرید کالا

تعداد ۱۵ واحد برگشتی مربوط به خرید ۳/۶ می باشد که در آن تاریخ به بهای هر واحد ۱۲۰ ریال خریداری شده است و باید از بدھی به فروشنده کسر گردد. در حالی که مطابق روش ارزیابی، بهای هر واحد ۱۱۵ ریال قیمت‌گذاری می‌شود که باعث بروز اختلاف در مبلغ واحدهای برگشت شده می‌شود:

$$15 \times 120 = 1800$$

مبلغی که از حساب فروشنده(حساب‌های پرداختنی) کسر می‌شود

$$15 \times 115 = 1725$$

ارزش کالای برگشت داده شده به فروشنده مطابق کارت حساب کالا

$$1800 - 1725 = 75$$

مبلغ اختلاف

با توجه به توضیحات گفته شده، سند حسابداری واحدهای برگشتی، به صورت زیر خواهد بود:

ردیف	کد حساب	سند حسابداری	تاریخ سند: ۹۵/۳/۱۶	شماره سند: شرکت پخش مواد غذایی میناب	شماره صفحه دفتر روزنامه:
		حساب‌های پرداختنی			
۱۷۲۵		موجودی کالا			
۷۵		متغیر نرخ انبار			
۱۸۰۰	۱۸۰۰		جمع: یک هزار و هشتصد ریال		
شرح سند: بابت برگشت کالای خریداری شده					
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده: فعالیت					

۱ با کمک کارت حساب کالا شرکت «میناب»، تعداد واحدهای خریداری شده خرداد ماه این شرکت را محاسبه کنید.

۲ شرکت «میناب» برای دوره بعد (تیر ماه) موجودی ابتدای دوره خود را چند واحد و به چه نرخی در کارت حساب کالا ثبت می‌نماید؟

کار عملی ۱

شرکت «آبادان» اطلاعات زیر را در مورد خرید و فروش نوعی گیربکس برای آبان ماه سال جاری در اختیار می‌گذارد:

۸/۱: موجودی گیربکس‌ها در ابتدای دوره ۱۵ عدد به بهای هر عدد ۰۰۰۰،۸۰۰۵ ریال.

۸/۴: خرید نقدی ۱۰۰ عدد گیربکس از شرکت «لرستان» به بهای هر عدد ۰۰۰۵،۸۹۰۰ ریال و هزینه حمل هر عدد ۰۰۰۸۰۰ ریال می‌باشد که هنوز پرداخت نشده است.

۸/۱۰: فروش نسیه ۵۵ عدد گیربکس به شرکت «بوشهر» به بهای هر عدد ۰۰۰۵،۵۰۰۶ ریال.

۸/۱۴: خرید ۲۰ عدد گیربکس از تولیدی «مشهد» جمعاً به بهای تمام شده ۰۰۰۰،۰۰۱۱۸ ریال با شرط (ن/۳۰-۱۰/۲).

۸/۲۰: ارسال اعلامیه بدھکار به شرکت «لرستان» بابت برگشت ۱۰ عدد گیربکس به دلیل عدم مطابقت با نمونه سفارش داده شده.

۸/۲۴: پرداخت بدھی تولیدی «مشهد» از طریق چک.

۸/۲۵: درخواست خرید ۱۲ عدد گیربکس، مطابق استعلام دریافت شده از شرکت «تهران» قیمت هر عدد آن ۰۰۰۰،۶۰۰۰ ریال می‌باشد که در صورت قطعی بودن خرید از این شرکت تخفیف دریافت می‌شود.

۸/۲۷: فروش نقدی ۶۰ عدد گیربکس به بهای هر واحد ۰۰۰۰،۵۰۰۶ ریال به فروشگاه «سیستان».

۸/۳۰: خرید ۱۲ عدد گیربکس از شرکت «تهران» جمعاً به مبلغ ۰۰۰۰،۰۰۷۲ ریال و پرداخت وجه آن با ۱٪ تخفیف (درخواست تاریخ ۸/۲۵).

مطلوب است:

- ۱ تنظیم کارت حسابداری کالا به روش اولین صادره از اولین واردہ و روش میانگین متحرک (بهای واحد و بهای کل ستون کارت حسابداری کالا را بر حسب ۰۰۰۰،۱۰ ریال وارد نمایید).
- ۲ صدور سند حسابداری مربوط به خرید و فروش.

تخفیفات رایج در خرید

به نظر شما چرا شرکتها و فروشگاه‌ها، به مشتریان خود تخفیف می‌دهند؟ بحث کنید.

فعالیت

تخفیف به معنی کم کردن قسمتی از بهای کالا است که معمولاً به درخواست خریدار و با توافق فروشنده صورت می‌گیرد. مؤسسات بازرگانی برای افزایش حجم فروش و تسريع در وصول مطالبات خود به روش‌های گوناگونی به مشتریان خود تخفیف می‌دهند که انواع رایج آن به شرح زیر است. لازم به ذکر است که برای محاسبه بهای تمام شده کالای خریداری شده، هر یک از این تخفیفات از بهای خرید کسر می‌شوند.

۱- تخفیف تجاری

در دفاتر در حسابی به نام تخفیف ثبت نمی‌شود.

۲- تخفیف توافقی (چانهزنی)

در دفاتر در حسابی به نام تخفیف ثبت نمی‌شود.

۳- تخفیف نقدی

در دفاتر در حسابی به نام «تخفیفات نقدی» ثبت می‌شود.

۴- تخفیف نابابی (عیب و نقص)

در دفاتر در حسابی به نام «برگشت از خرید و تخفیفات» ثبت می‌شود.

۱ تخفیف تجاری

اعطای تخفیف تجاری توسط فروشنده‌گان با هدف جذب مشتری و کسب سهم بیشتر از بازار در رقابت با سایر رقبای حاضر در بازار، انجام می‌شود. چون این تخفیف قبل از قطعی شدن معامله اعطا می‌شود، در دفتر خریدار و فروشنده ثبت نمی‌شود. در این موارد مبلغ خرید و فروش پس از کسر تخفیفات در دفتر ثبت می‌شود.

فعالیت

تخفیف تجاری ممکن است به چه شیوه‌هایی اعمال شود؟

ردیف	شیوه‌های مختلف تخفیف تجاری	مثال
۱	دریافت تخفیف با توجه به جمع مبلغ فروش به هر مشتری در طول یک دوره (ماهانه، سه ماهه یا سالانه)	
۲	تخفیفات زمانی	برای مثال فروشگاه‌های بهاره یا پاییزه به مشتریانی که در مدت معینی خرید نمایند، درصدی یا مبلغی را به عنوان تخفیف اعطا می‌کنند
۳		تخفیف ویژه نمایشگاه‌ها

فعالیت

۱ شرکتی کالاهای خود را معادل 10% زیر قیمت بازار به کارمندان خود می‌فروشد. آیا این نوع تخفیف تجاری است؟ بحث کنید.

۲ فروشگاه «نهالستان» اعلام کرده برای مشتریانی که بالای $500,000$ ریال خرید داشته باشند، معادل 4% تخفیف و برای مشتریانی که بالای $1,000,000$ ریال خرید داشته باشند، معادل 6% تخفیف اعطا می‌شود. اگر قیمت کالایی $745,000$ ریال باشد، مبلغ تخفیف و مبلغ پرداختی بابت خرید این کالا چند ریال می‌شود؟

کار عملی ۲

فروشگاه لوازم اداری «شهروندیان» ۸ عدد میز کارمندی به شرح صورت حساب زیر خریداری نمود:

شماره سریال : ۱۵۲/۰۰۲۶ تاریخ : ۹۵/۰۱/۲۸		بسمه تعالیٰ (صورت حساب کالا و خدمات)		مشخصات فروشنده	
شماره ملی:	نام و نام خانوادگی / محله / خلوان:	شماره اتصالی:	کد پستی:	نام و نام خانوادگی / محله / خلوان:	نام و نام خانوادگی / محله / خلوان:
نام:	شرکت تولیدی چادران (سهامی عام)	نام:	۱۰ روزه:	تهران	تهران
تکنی:	تهران	تکنی:	تکنی:	تکنی:	تکنی:
(مشخصات کالا و خدمات عورده معاشه)					
جمع کل + جمع مالیات و غواص	جمع کل + جمع غواص	جمع کل + جمع لغایت	لغایت	لغایت کل	لغایت واحد
۵۳,۵۲۳,۳۶۰	۴,۳۱۹,۳۶۰	۴۹,۰۰۶,۰۰۰	۴۹۶,۰۰۰	۴۹,۶۰۰,۰۰۰	۶,۳۰۰,۰۰۰
به تعداد:	۵۳,۵۲۳,۳۶۰	به تعداد:	۴۹۶,۰۰۰	به تعداد:	۶,۳۰۰,۰۰۰
درصد تخفیفات اعطای شده را محاسبه کنید.		۱		آیا مبلغ تخفیفات ثبت می شود؟ بحث کنید.	
صدور سند حسابداری خرید در هر دو سیستم دائمی و ادواری		۲		۳	
نتایج:		شرط فروش: تقدیم		مهور و اعطا فروشنده	

مطلوب است:

- ۱ درصد تخفیفات اعطای شده را محاسبه کنید.
- ۲ آیا مبلغ تخفیفات ثبت می شود؟ بحث کنید.
- ۳ صدور سند حسابداری خرید در هر دو سیستم دائمی و ادواری

۲ تخفیف توافقی (چانه زنی)

فعالیت
فروشندهای قیمت کالایی را ۱۰۰،۰۰۰ ریال تعیین کرده است، شما به عنوان خریدار قصد مذاکره با او را دارید و نهایتاً موفق می شوید، قیمت کالا را به ۹۵،۰۰۰ ریال برسانید. فروشنده کدام مبلغ را ثبت می نماید؟ چرا؟

در زمان معامله کالا، ممکن است خریدار و فروشنده روی قیمت کالا چانه زنی کنند، و نهایتاً به مبلغی کمتر از قیمت متعارف کالا توافق کنند. مبلغ تخفیف دریافتی در این معامله **تخفیف توافقی** یا **چانه زنی** نام دارد. برای مثال فرض کنید قیمت کالایی که ۱۰۰،۰۰۰ ریال است بر اثر چانه زدن به ۹۵،۰۰۰ ریال

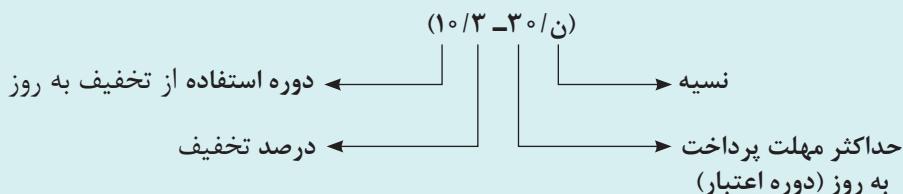
می‌رسد، در واقع ۵۰۰۰ ریال تخفیف اخذ شده و مبلغ ۹۵،۰۰۰ ریال پرداخت می‌شود. بنابراین مبلغی که به بدھکار حساب خرید کالا و یا موجودی کالا منظور می‌شود، مبلغ ۹۵،۰۰۰ ریال می‌باشد. در واقع می‌توان گفت چون خالص پرداخت بابت خرید ۹۵،۰۰۰ ریال می‌باشد و نمی‌تواند به مبلغی بیش از مبلغ واقعی خرید (۱۰۰۰ ریال) ثبت شود، لذا این تخفیفات در دفاتر طرفین ثبت نمی‌شود.

۳ تخفیف نقدی

فعالیت

به نظر شما تخفیف نقدی چه تفاوتی با تخفیف تجاری دارد؟ آیا این تخفیف یک مزیت برای خریدار محسوب می‌شود؟ بحث کنید.

تخفیفات نقدی خرید چه زمانی ایجاد می‌شود؟ در مواردی که امکان خرید نقدی وجود ندارد، خرید به صورت نسیه (اعتباری) انجام می‌شود. در این شرایط فروشنده‌گان برای تسريع در وصول مطالبات خود به مشتریانی که مبلغ فاکتور فروش را قبل از موعد مقرر و طی مدتی معین از تاریخ فاکتور پرداخت کنند، تخفیفی می‌دهند که به آن «**تخفیف نقدی**» می‌گویند. در واقع تخفیف نقدی یک امتیاز برای خریدار محسوب می‌شود، چون استفاده از آن باعث صرفه‌جویی نقدی می‌شود. برای مثال شرکتی کالاهای خود را به صورت نسیه ۳۰ روزه می‌فروشد، یعنی حداکثر مهلت پرداخت از تاریخ صدور صورت حساب ۳۰ روز می‌باشد، ولی برای وصول هر چه سریع‌تر مبالغ فروش‌های نسیه خود شرط می‌گذارد و به مشتریان اعلام می‌کند که اگر تا ۱۰ روز دیگر بدھی خود را پرداخت نمایند، از تخفیفی معادل ۳٪ برخوردار می‌شوند. مشخص است اگر مشتری از تاریخ صدور صورت حساب تا ۱۰ روز دیگر مبلغ بدھی خود را پرداخت کند، مشمول ۳٪ تخفیف می‌شود. چنانچه مشتری ظرف این مدت بدھی خود را پرداخت نکند، مشمول این تخفیف نمی‌شود و کل مبلغ صورت حساب را باید پرداخت کند. درصورتی که خریدار از این تخفیف استفاده کند مقداری از وجه نقد خود را صرفه‌جویی کرده است. شرط فوق را به اختصار می‌توان به صورت زیر بیان نمود:

فعالیت

با توجه به مطالب گفته شده و توضیحات هنرآموز، منظور از دوره اعتبار و دوره تخفیف چیست؟

دوره «اعتبار» :

دوره «تخفیف» :

فعالیت

۱ با درنظر گرفتن تاریخ خرید و پرداخت بدھی مربوط به خرید، قسمت‌های خالی جدول زیر را کامل نمایید.

ردیف	تاریخ خرید	مبلغ خرید	شرط خرید	تاریخ پرداخت	مبلغ تخفیف شامل شده	مبلغ قابل پرداخت
۱	۹۵/۷/۱	۵۰۰،۰۰۰	ن/۳ - ۴۵	۹۵/۷/۶		
۲	۹۵/۸/۹	۱۲۰۰،۰۰۰	ن/۲ - ۳۰	۹۵/۸/۱۷		
۳	۹۵/۸/۱۴	۷۵۰،۰۰۰	ن/۶۰ - ۱۰/۹	۹۵/۸/۲۴	۳۰،۰۰۰	
۴	۹۵/۸/۲۵	۶۲۰،۰۰۰	ن/۴۵ - ۷/۹	۹۵/۹/۱		۶۰۱،۴۰۰
۵	۹۵/۹/۱۰		ن/۳۵ - ۱۲/۴	۹۵/۹/۲۱		۳۶۴،۸۰۰

۲ در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۱ کالایی به ارزش ۴۰۰،۰۰۰ ریال با شرط (ن/۳۰ - ۷/۵) خریداری شد. برای دریافت ۵٪ تخفیف حداکثر تا چه تاریخی فرصت است؟

۳ در تاریخ ۹۵/۴/۱۸ کالایی به ارزش ۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال با شرط (ن/۳۰ - ۱۲/۲) خریداری شد. آخرین مهلت پرداخت و آخرین روز دوره تخفیف را تعیین کرده و مبلغ تخفیف را محاسبه نمایید.

نحوه برخورد با تخفیفات نقدی خرید به دو روش است:

۱ روش خالص خرید:

در این روش در زمان خرید، مبلغ تخفیفات نقدی از حساب موجودی کالا (در سیستم دائمی) و حساب خرید کالا (در سیستم ادواری) و حساب‌های پرداختنی کسر می‌شود تا به مبلغ خالص ثبت شوند.

۲ روش ناخالص خرید:

در این روش خرید به صورت ناخالص (بدون کسر تخفیفات نقدی) مطابق مبلغ فاکتور ثبت می‌شود و مبلغ تخفیفات نقدی خرید در زمان تحقق (زمان پرداخت بدھی در دوره تخفیف) شناسایی می‌شود. از لحاظ تئوری، روش خالص نسبت به روش ناخالص روشی مناسب‌تر است، چون مطابق با اصول پذیرفته شده حسابداری (اصل بهای تمام شده) می‌باشد. در این کتاب به منظور سهولت در ثبت تخفیفات نقدی خرید از روش ناخالص استفاده می‌شود.

فعالیت

فروشگاه «کرمانشاه» کالایی را به مبلغ ۸۰۰،۰۰۰ ریال با شرایط (ن/۴۵ - ۸/۲) خریداری نمود.

الف) در تاریخ خرید، حساب خرید کالا به چه مبلغی بدھکار می‌شود؟

ب) در صورت پرداخت مبلغ بدھی در دوره تخفیف، میزان صرفه‌جویی نقدی و خروجی وجه نقد چند ریال است؟

در دفاتر خریدار، تخفیفات نقدی اخذ شده از فروشنندگان در ازای پرداخت فاکتورهای خرید در دوره تخفیف، به دست می‌آید و در دفاتر خریدار در سیستم ادواری به بستانکار حساب «تخفیفات نقدی خرید» و در سیستم ثبت دائمی به بستانکار حساب «**موجودی کالا**» منظور می‌شود. در سیستم ادواری، تخفیفات نقدی خرید به عنوان کاهنده حساب خرید، از این حساب کسر می‌شود.

تخفیفات نقدی خرید

افزایش	
بستانکار	

سند حسابداری تخفیفات نقدی خرید (پرداخت بدھی در دوره تخفیف) در سیستم ادواری:

ردیف	کد حساب	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شماره سند:
		شرح		...	
		حساب های پرداختنی			
xx		تخفیفات نقدی خرید*			
xx		موجودی نقد			
xx	xx				جمع:
		شرح سند: بابت پرداخت بدھی در دوره تخفیف			
		تأیید کننده:		تصویب کننده:	تنظیم کننده:

* لازم به یادآوری است از حساب تخفیفات نقدی خرید تنها زمانی استفاده می‌شود که پرداخت بدھی در دوره تخفیف صورت گیرد. درصورتی که پرداخت بدھی در دوره بعد از تخفیف صورت گیرد، حساب‌های پرداختنی بدھکار و موجودی نقد، بستانکار می‌شود.

فعالیت

فروشگاه «رودبار» در تاریخ ۹۵/۱۱/۱۰ کالایی به ارزش ۱۲۰۰۰،۰۰۰ ریال با شرط (ن/۴۵ - ۱۰/۲) خریداری نمود. اگر کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده نباشد و روش نگهداری موجودی کالا، ادواری باشد.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و پرداخت بدھی با فرض پرداخت بدھی الف) در تاریخ ۹۵/۱۱/۲۲ و ب) پرداخت بدھی در تاریخ ۹۵/۱۱/۱۸

سند حسابداری خرید کالا:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه رودبار	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدھکار(ریال)	ردیف
کد حساب		
جمع:		
شرح سند:		
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:		

سند حسابداری پرداخت بدھی در تاریخ ۹۵/۱۱/۲۲

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه رودبار	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدھکار(ریال)	ردیف
کد حساب		
جمع:		
شرح سند:		
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:		

سند حسابداری پرداخت بدھی در تاریخ ۹۵/۱۱/۱۸

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه روبار	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	ردیف	کد حساب
بدھکار(ریال)	شرح	
مبلغ جزء		
	جمع:	
	شرح سند:	
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

صدور سند حسابداری تخفیفات نقدی خرید در سیستم دائمی:
در این سیستم درحالی که بدھی در دوره تخفیف پرداخت می‌شود، مبلغ آن در بستانکار حساب موجودی کالا ثبت می‌شود.

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت ...	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	ردیف	کد حساب
بدھکار(ریال)	شرح	
مبلغ جزء		
	حساب‌های پرداختنی	
xx		
	موجودی کالا	
xx		
	موجودی نقد	
xx	xx	
	جمع:	
	شرح سند: بابت پرداخت بدھی در دوره تخفیف	
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

کار عملی ۳

در هفتم فروردین سال جاری، فروشگاه «گرگان» ۲۰ عدد کالا را به ارزش هر یک ۱۲۰،۰۰۰ ریال با شرط (ن-۳۵-۸/۲) خریداری نمود. سند حسابداری خرید کالا و پرداخت بدھی را با فرض استفاده از سیستم دائمی در هر یک از حالت‌های زیر صادر نمایید؟

- ۱ کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده نباشد و پرداخت بدھی در ۱۶ فروردین صورت گیرد.
- ۲ کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده نباشد و پرداخت بدھی در ۱۲ فروردین صورت گیرد.

۴ تخفیف نابابی (عیب و نقص کالا)

فروشگاه «اراک» ۸ دستگاه جاروبرقی به مبلغ هر یک ۴،۶۰۰،۰۰۰ ریال خریداری نمود. یک دستگاه از این جاروبرقی‌ها دارای عیب جزئی بوده و فروشنده برای جلوگیری از برگشت آن مبلغ ۲۰۰،۰۰۰ ریال تخفیف اعطا می‌کند. به نظر شما آیا این تخفیف در دفاتر ثبت می‌شود؟ بحث کنید.

فعالیت

در مواردی ممکن است کالای خریداری شده معیوب بوده و خریدار برای اینکه کالای معیوب را برگشت ندهد درخواست تخفیف از فروشنده نماید. به این‌گونه تخفیفات که برای عدم برگشت کالاهای معیوب دریافت می‌شود، **تخفیفات نابابی خرید** می‌گویند. مبلغ تخفیف نابابی همانند برگشت از خرید، در سیستم ادواری به بستانکار حساب «برگشت از خرید و تخفیفات» و در سیستم دائمی به بستانکار حساب «موجودی کالا» منظور می‌شود.

نکته

حساب برگشت از خرید و تخفیفات، معادل قیمت کالاهای برگشت شده به فروشنده‌گان و تخفیفات اخذ شده از آنان برای عدم برگشت کالاهای معیوب ایجاد می‌شود. در سیستم ادواری برای رسیدن به بهای تمام شده خرید، حساب برگشت از خرید و تخفیفات از حساب خرید کالا کسر می‌شود.

فعالیت

- ۱ با توجه به مطالب گفته شده در ارتباط با سیستم ادواری، قسمت‌هایی را که با علامت سؤال مشخص شده‌اند، تکمیل نمایید.

xx	خرید ناخالص
(xx)	کسر می‌شود: ?.....
(xx)	?.....
xx	خرید خالص
xx	اضافه می‌شود: ?.....
xx	بهای تمام شده کالای خریداری شده

- ۲ اگر خرید و تخفیفات نقدی خرید هر دو به یک مبلغ برابر، بیش از واقع گزارش شوند، تأثیر این اشتباه روی بهای تمام شده کالای فروش رفته چیست؟ بحث کنید.

حسابداری تعدیلات خرید کالا

فعالیت

با استفاده از اطلاعات سایر ردیف‌ها، مابقی اقلام را برای هر واحد تجاری محاسبه نمایید.

ردیف	شرح	فروشگاه الف	شرکت ب	فروشگاه ج	بازرگانی د
۱	خرید ناخالص	۶۲۵,۰۰۰	۲,۶۸۰,۰۰۰		۹۹۷,۰۰۰
۲	تحفیفات نقدی خرید		۶۷,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	
۳	برگشت از خرید و تخفیفات	۳۲,۰۰۰		۳۶,۰۰۰	۱۲,۰۰۰
۴	خرید خالص	۵۷۹,۰۰۰	۲,۵۲۳,۰۰۰		۹۴۵,۰۰۰
۵	هزینه حمل کالای خریداری شده	۷۴,۰۰۰		۸۲,۰۰۰	
۶	بهای تمام شده کالای خریداری شده		۲,۶۴۳,۰۰۰	۱,۷۴۶,۰۰۰	۹۴۵,۰۰۰

فعالیت

۱ تراز آزمایشی شرکت «نمونه» در اختیار شما قرار گرفته است، چگونه تشخیص می‌دهید که روش نگهداری موجودی کالا در شرکت ادواری یا دائمی است؟ آیا تنها با تراز آزمایشی می‌توان تشخیص داد؟ بحث کنید.

۲ مشخص نمایید که هر یک از حساب‌های زیر در کدام یک از روش‌های نگهداری موجودی کالا استفاده می‌شوند؟

ردیف	حساب	در سیستم ادواری نگهداری می‌شود	در سیستم دائمی نگهداری می‌شود
۱	فروش کالا	✓	✓
۲	موجودی کالا		
۳	خرید کالا		
۴	بهای تمام شده کالای فروش رفته		
۵	تحفیفات نقدی خرید		
۶	برگشت از خرید و تخفیفات		

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا در سیستم ادواری:

شماره صفحه دفتر روزنامه:				شرکت ...	شماره سند:	
تعداد ضمائم:				سند حسابداری	تاریخ سند:	
ردیف	کد حساب	شرح	بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	xx
		حساب های پرداختنی				xx
		برگشت از خرید و تخفیفات				xx
جمع:						
شرح سند: بابت تخفیف کالای معیوب						
تصویب کننده:				تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

شرکت «ایران» در بیستم فروردین ماه سال جاری، ۲۰ عدد کالا به ارزش هر یک ۴۰۰،۰۰۰ ریال به صورت نسیه خریداری نمود. بعد از یک هفته از تاریخ خرید، به علت آسیب دیدگی ۴ عدد از این کالاهای مبلغ ۶۰۰،۰۰۰ ریال از فروشنده تخفیف دریافت شد.

فعالیت

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا با فرض استفاده از سیستم ادواری.

صدور سند حسابداری خرید:

شماره صفحه دفتر روزنامه:				شرکت ایران	شماره سند:	
تعداد ضمائم:				سند حسابداری	تاریخ سند:	
ردیف	کد حساب	شرح	بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	xx
جمع:						
شرح سند:						
تصویب کننده:				تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

حسابداری تعدیلات خرید کالا

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا:

شماره سند:	شرکت ایران	شماره صفحه دفتر روزنامه:			
تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:			
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		جمع:			
		شرح سند:			
		تنظیم کننده:			
		تصویب کننده:			
		تأیید کننده:			

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا در سیستم دائمی:

شماره سند:	شرکت ...	شماره صفحه دفتر روزنامه:			
تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:			
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		حساب های پرداختی			
		موجودی کالا			
		جمع:			
		شرح سند: بابت دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا			
		تنظیم کننده:			
		تصویب کننده:			
		تأیید کننده:			

در فعالیت فوق (شرکت ایران) فرض کنید روش نگهداری موجودی کالا دائمی باشد، در این حالت سند حسابداری خرید و دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا را صادر نمایید.

فعالیت

صدور سند حسابداری خرید:

شماره سند:	شرکت ایران	شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	
			جمع:
			شرح سند:
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا:

شماره سند:	شرکت ایران	شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	
ردیف	کد حساب	شرح	
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	
			جمع:
			شرح سند:
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

تحفیفات نقدی مربوط به خرید در سیستم ادواری در(بدهکار بستانکار) حساب «.....» ثبت و در سیستم دائمی در (بدهکار بستانکار) حساب «.....» ثبت می شود.

فعالیت

- ۱ اقلام کاهنده خرید را فهرست کنید.
- ۲ کالایی پس از دریافت ۴٪ تخفیف به قیمت ۱۱۰۱۸۴،۰۰۰ ریال خریداری شده است، قیمت اولیه کالا چند ریال بوده است؟
- ۳ فروشگاه «سنندج» تعدادی کالا از یک تولیدی خریداری نمود. این فروشگاه بعد از ده روز متوجه می‌شود که قیمت خرید کالا نسبت به قیمت متعارف آن در زمان معامله بالا بوده و به همین خاطر قصد برگشت تمام کالاهای خریداری شده را دارد. فروشنده برای جلوگیری از استرداد کالاهای ۱۰٪ کل مبلغ خرید را به این فروشگاه تخفیف می‌دهد. آیا مبلغ تخفیف دریافت شده ثبت می‌شود و در چه حسابی؟ بحث کنید.
- ۴ کدام یک از تخفیفات زیر در دفاتر ثبت می‌شود؟

رویداد	در دفاتر ثبت نمی‌شود	در دفاتر ثبت می‌شود
دریافت تخفیف از طریق تحویل کالا به عنوان جایزه		
دریافت تخفیف بابت معیوب بودن کالای خریداری شده		
دریافت تخفیفی معادل ۱۰٪ قیمت خرید از طرف فروشنده جهت انصاف خریدار از برگشت دادن کالا		

کار عملی ۴

اطلاعات روبرو در ۹۴/۱۲/۳۰ از شرکت «خرمآباد»

در اختیار می‌باشد:

مطلوب است:

۱ خرید خالص

۲ محاسبه بهای تمام شده کالای خریداری شده

ریال	
۲۵،۰۰۰،۰۰۰	خرید کالا طی دوره
۲۰۸۰۰،۰۰۰	هزینه حمل به داخل
۸۵۰،۰۰۰	هزینه حمل به خارج
۳۰۰،۰۰۰	برگشت از خرید و تخفیفات
۷۰۰،۰۰۰	تخفیفات نقدی خرید

کار عملی ۵

فروشگاه «میبد» در تاریخ ۹۵/۳/۵ عدد کالا ۲۰ عدد کالا (معاف از پرداخت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده) به ارزش هریک ۳۰۰،۰۰۰ ریال خریداری و در حساب خرید کالا ثبت نمود. در تاریخ ۳/۱۲ به دلیل آسیب‌دیدگی قبل از تحویل، ۳ عدد از این کالاهای به فروشنده برگشت داده شد. مطلوب است: صدور سند حسابداری خرید و برگشت از خرید.

کار عملی ۶

اطلاعات زیر از دفاتر و مدارک بازرگانی «سیرجان» استخراج شده است:

ارقام به ریال	
۱۲۰،۰۰۰	موجودی کالای ابتدای دوره
۹۸،۰۰۰	موجودی کالای پایان دوره
۱۰،۰۰۰	تحفیفات نقدی خرید
۲۱۴،۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۱۲،۰۰۰	هزینه حمل کالای خریداری شده
۸،۰۰۰	برگشت از خرید و تخفیفات

مطلوب است:
محاسبه خرید خالص

صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات در **سیستم ادواری** برای کالاهای مشمول
عارض و مالیات بر ارزش افزوده:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تاریخ سند:	شماره سند:
		حسابهای پرداختنی ^(۱)			
xx		برگشت از خرید و تخفیفات ^(۲)			
xx		سایر حسابهای دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده ^(۳)			
xx	xx				جمع:
شرح سند: بابت برگشت کالای خریداری شده					
تصویب کننده:			تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

حسابداری تعدیلات خرید کالا

۱ مبلغ حساب‌های پرداختنی شامل مبلغ برگشت از خرید و تخفیفات (قیمت تمام شده کالاهای برگشته) و مبلغ عوارض و مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد:

$$\text{حساب‌های} = \text{مجموع نرخ عوارض} + \text{مبلغ برگشت از خرید و تخفیفات} + \text{مالیات بر ارزش افزوده}$$

۲ معادل قیمت تمام شده کالاهای برگشته به حساب برگشت از خرید و تخفیفات منظور می‌شود.

۳ مجموع نرخ عوارض و مالیات بر ارزش افزوده \times مبلغ برگشت از خرید و تخفیفات = مبلغ مالیات بر ارزش افزوده

فعالیت

بازرگانی «کاشان» در تاریخ ۹۵/۱۰/۱۵ معادل ۲۰۰۰ مترمربع سرامیک به صورت نسیه خریداری نمود. قیمت هر متر مربع سرامیک در طول دوره ثابت بوده و معادل ۱۴۰،۰۰۰ ریال می‌باشد. در تاریخ ۹۵/۱۰/۲۹ به علت شکستگی، معادل ۳۰۰ متر مربع از این سرامیک‌ها به فروشنده برگشت داده است، اگر سیستم ثبت کالا، ادواری باشد:

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و برگشت کالا خریداری شده (با فرض اینکه کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده باشد).

صدور سند حسابداری خرید:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره سند:
					جمع:
					شرح سند:
					تنظیم کننده:
					تأیید کننده:
					تصویب کننده:

صدور سند حسابداری برگشت کالای خریداری شده با ثبت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	بازرگانی کاشان	شماره سند:			
تعداد صمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۹۵/۱۰/۲۹			
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار(ریال)	بستانکار(ریال)
		حساب های پرداختنی		۴۵,۷۸۰,۰۰۰	
		برگشت از خرید و تخفیفات			۴۲,۰۰۰,۰۰۰
		سایر حساب های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده			۳,۷۸۰,۰۰۰
		جمع: چهل و پنج میلیون و هفتاد هزار ریال		۴۵,۷۸۰,۰۰۰	۴۵,۷۸۰,۰۰۰
شرح سند: بابت برگشت کالای خریداری شده					
تنظیم کننده: تصویب کننده: تأیید کننده:					

محاسبات:

مبلغ برگشت از خرید و تخفیفات (قیمت تمام شده کالاهای برگشته) $۳۰۰ \times ۱۴۰,۰۰۰ = ۴۲,۰۰۰,۰۰۰$

مبلغ مالیات ارزش افزوده مربوط به کالاهای برگشته $۴۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۹\% = ۳,۷۸۰,۰۰۰$

$$\left\{ \begin{array}{l} ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۳,۷۸۰,۰۰۰ = ۴۵,۷۸۰,۰۰۰ \\ ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱/۰۹ = ۴۵,۷۸۰,۰۰۰ \end{array} \right.$$

مبلغ حساب های پرداختنی

یا:

کار عملی ۷

در مثال شرکت «کاشان» فرض کنید، معادل ۲۵۰ متر مربع از سرامیک ها به فروشنده برگشت داده می شود.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری برگشت کالای خریداری شده.

حسابداری تعدیلات خرید کالا

صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات در **سیستم دائمی** برای کالاهای مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شرکت ...	شماره سند: تاریخ سند:
ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شرکت ...	شماره سند: تاریخ سند:
		حسابهای پرداختنی			
xx		موجودی کالا			
xx		سایر حسابهای دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده			
xx	xx				جمع:
شرح سند: بابت برگشت کالای خریداری شده					
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:					

فعالیت

به مثال شرکت پخش مواد غذایی «میناب» در همین فصل رجوع کنید و ثبت کالای برگشتی تاریخ ۳/۱۶ را با در نظر گرفتن عوارض و مالیات بر ارزش افزوده (نرخ ۹٪) صادر نمایید.

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شرکت ...	شماره سند: تاریخ سند:
ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شرکت ...	شماره سند: تاریخ سند:
جمع:					
شرح سند:					
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:					

سند حسابداری تخفیفات نقدی خرید (پرداخت بدھی در دوره تخفیف) در سیستم ادواری برای کالا معمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

اگر در زمان خرید نسیه، حساب‌های عوارض و مالیات بر ارزش افزوده ثبت شده باشند، در زمان تسویه بدھی این حساب‌ها به میزان درصد تخفیف نقدی دریافت شده تعدیل (بستانکار) می‌شوند.

ردیف	کد حساب	سند حسابداری	تاریخ سند:	شماره سند:
		شماره صفحه دفتر روزنامه:		
		تعداد ضمائم:		
		شرح		
		حساب‌های پرداختنی		
xx	xx			موجودی نقد
xx				تخفیفات نقدی خرید
xx		سایر حساب‌های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده		
xx	xx			جمع:
شرح سند: بابت پرداخت بدھی در دوره تخفیف				
تنظیم کننده: تأیید کننده: تصویب کننده:				

فروشگاه «تهران» در تاریخ ۹۵/۱۱/۰ کالایی به ارزش ۱۲۰۰۰،۰۰۰ ریال با شرط (ن/۴۵-۲/۱۰) خریداری نمود و در تاریخ ۱۱/۱۸ مبلغ آن پرداخت شد. اگر کالا معمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده باشد و روش نگهداری موجودی کالا، ادواری باشد.

فعالیت

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و پرداخت بدھی.

صدور سند حسابداری خرید:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه تهران	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
ردیف	کد حساب	
ردیف	کد حساب	
جمع:		
شرح سند:		
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

سند حسابداری پرداخت بدھی در سیستم ادواری در تاریخ ۹۵/۱۱/۱۸ (در دوره تخفیف):

شماره صفحه دفتر روزنامه:	فروشگاه تهران	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۹۵/۱۱/۱۸
ردیف	کد حساب	
ردیف	کد حساب	
جمع:		
شرح سند: با بت پرداخت بدھی در دوره تخفیف		
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

محاسبات:

$$\begin{aligned}
 (1) & 12,000,000 \times 2\% = 240,000 \\
 (2) & 240,000 \times 9\% = 21,600 \\
 (4) & 12,000,000 - 240,000 = 11,760,000 \\
 (5) & 11,760,000 \times 9\% = 1,058,400 \\
 (7) & 11,760,000 + 1,058,400 = 12,818,400 \\
 (8) & 12,818,400 \times 1/0.9 = 12,818,400
 \end{aligned}$$

مبلغ تخفیفات نقدی خرید
مبلغ مالیات بر ارزش افزوده مربوط به تخفیفات نقدی خرید
مبلغ کل پس از کسر تخفیف
مبلغ مالیات
کل مبلغ قابل پرداخت
یا:

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا در [سیستم ادواری](#) برای کالاهای مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

ردیف	کد حساب	شرح	شرکت ... سند حسابداری	شماره سند: تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء	شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	
	xx		حسابهای پرداختنی	
xx			سایر حسابهای دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده	
xx			برگشت از خرید و تخفیفات	
xx	xx			جمع:
			شرح سند: بابت دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا	
			تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:	

فعالیت

شرکت «ایران» در بیستم فروردین ماه سال جاری، ۲۰ عدد کالا به ارزش هر یک، ۴۰۰،۰۰۰ ریال خریداری نمود. به علت آسیب‌دیدگی ۴ عدد از این کالاهای مبلغ ۶۰۰،۰۰۰ ریال از فروشنده تخفیف دریافت شد.

مطلوب است:

صدور سند حسابداری خرید و دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا با فرض استفاده از سیستم ادواری

صدور سند حسابداری خرید:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت ایران	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء
شرح		
ردیف کد حساب		
جمع:		
شرح سند:		
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:		

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت ایران	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	مبلغ جزء
شرح		
ردیف کد حساب		
جمع:		
شرح سند:		
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:		

صدور سند حسابداری دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا در سیستم دائمی برای کالای مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار(ریال)	بستانکار(ریال)	شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:	شرکت ... سند حسابداری	شماره سند: تاریخ سند:
		حساب های پرداختنی	xx					
		موجودی کالا	xx					
		سایر حساب های دریافتی - مالیات بر ارزش افزوده	xx					
		جمع:	xx	xx				
شرح سند: بابت دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا								
تصویب کننده:				تأیید کننده:		تنظیم کننده:		

فعالیت

در فعالیت فوق (شرکت ایران) فرض کنید روش نگهداری موجودی کالا دائمی باشد، در این حالت سند حسابداری خرید و دریافت تخفیف به علت معیوب بودن کالا را صادر نمایید.

برداشت (صرف) کالا توسط مالکین واحد تجاری
 ممکن است یکی از دلایل خروج کالا از انبار، برداشت کالا توسط مالکین برای مصارف شخصی باشد. اگر کالای برداشت شده، مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده نباشد، در این صورت معادل بهای تمام شده کالای برداشت شده، حساب برداشت بدھکار و حساب فروش بستانکار می شود.

برداشت	
	افزایش بدھکار

الف) صدور سند حسابداری برداشت کالای غیرمشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

شماره سند:	تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بستانکار(ریال)
		برداشت	xx	
		فروش		xx
		جمع:	xx	xx
		شرح سند: بابت برداشت کالا توسط مالک		
		تنظیم کننده:		تصویب کننده:
		فعالیت		

آقای امینی، مالک فروشگاه «رامسر» در پانزدهم فروردین ماه سال جاری کالایی به ارزش ۰۰۰۵۳۰۰۰ ریال برای مصارف شخصی برداشت می‌نماید. کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده نیست و روش نگهداری موجودی کالا، ادواری می‌باشد.

مطلوب است:
صدور سند حسابداری برداشت کالا.

فعالیت

شماره سند:	تاریخ سند:	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بستانکار(ریال)
		جمع:		
		شرح سند:		
		تنظیم کننده:		تصویب کننده:

در صورتی که در زمان خرید کالا، مالیات و عوارض آن پرداخت شده باشد (مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده بوده است) هنگام برداشت کالا، همانند فروش باید مالیات و عوارض آن منظور شود. و اگر سیستم دائمی باشد باید ثبت بهای تمام شده آن نیز انجام شود.

تذکر

طبق ماده ۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده، عرضه کالا در این قانون، انتقال کالا از طریق هر نوع معامله است.

تصریف - کالاهای موضوع این قانون که توسط مؤدی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود در صورتی که برای استفاده شغلی به عنوان دارایی در دفاتر ثبت گردد یا برای مصارف شخصی برداشته شود، عرضه کالا به خود محسوب شده و مشمول مالیات خواهد شد.

ب) صدور سند حسابداری برداشت کالای مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده:

ردیف	کد حساب	تاریخ سند:	شماره سند:	شرکت ...	شماره صفحه دفتر روزنامه:
				سند حسابداری	تعداد ضمائم:
				برداشت	بستانکار(ریال)
xx				فروش	بدهکار(ریال)
xx			سایر حساب‌های پرداختنی مالیات بر ارزش افزوده		
xx	xx				جمع:
شرح سند: بابت برداشت کالا توسط مالک					
تصویب کننده:			تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

نکته

ثبت فوق در سیستم ادواری و دائمی یکسان است، ولی در سیستم دائمی بهای تمام شده کالای فروش رفته نیز باید ثبت گردد.

فعالیت

در فعالیت فوق (فروشگاه رامسر) فرض کنید کالا مشمول عوارض و مالیات بر ارزش افزوده بوده و روش نگهداری موجودی کالا، دائمی می‌باشد. در این حالت صدور سند حسابداری آن را صادر نمایید.

ردیف	کد حساب	تاریخ سند:	شماره سند:	فروشگاه رامسر	سند حسابداری	تعداد ضمایم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:
جمع:							
شرح سند:							
		تنظیم کننده:	تأیید کننده:	تصویب کننده:			

کار عملی ۸

فروشگاه «محمدی» توسط آقای محمدی اداره می‌شود. این فروشگاه از سیستم ادواری برای ثبت عملیات خرید و فروش کالا استفاده می‌نماید و اطلاعات زیر را برای ارتباط با شرکت ماه می‌داند.

۲ خرداد: خرید ۰۰۰۵۰۰۰۰ ریال کالا از شرکت «سلماس» با شرط (ن/۶۰-۱۵/۵).

۳ خرداد: برداشت ۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال کالا توسط آقای محمدی جهت مصارف شخصی.

۴ خرداد: فروش ۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال کالا به شرکت «بندرعباس» در ازای دریافت سفته.

۴ خرداد: پرداخت نقدی ۰۰۰۰۰۱۵۰ ریال بابت حمل کالای خریداری شده در ۳/۲.

۹ خرداد: مقداری کالا که قیمت فروش آن ۰۰۰۰۰۰۳ ریال اعلام شده بود، با دریافت ۲٪ تخفیف تجاری از فروشگاه «تبریز» خریداری شد.

۱۰ خرداد: خرید کالا از شرکت «دزفول» با شرط (ن/۴۶۰-۱۵/۵). قیمت خرید این کالا ۰۰۰۰۰۳۶۵۰ ریال بود که نهایتاً با قیمت ۰۰۰۰۰۳۴۵۰ ریال توافق شد.

۱۲ خرداد: برگشت مقداری کالا به شرکت «سلماس» و منظور کردن ۰۰۰۰۰۳ ریال به بدھکار آن شرکت.

۱۳ خرداد: دریافت ۸۵٪ مبلغ طلب از شرکت «بندرعباس».

۱۶ خرداد: پرداخت بدھی به شرکت «سلماس».

۲۰ خرداد: فروش ۰۰۰۰۱۸۷۵ ریال کالا به فروشگاه «البرز» در ازای دریافت چک روز.

۲۳ خرداد: ارسال اعلامیه بدھکار به شرکت «دزفول» به مبلغ ۰۰۰۰۷۵ ریال بابت اشتباہ در محاسبه مبلغ قابل پرداخت در فاکتور فروش مورخ ۳/۱۰.

۲۴ خرداد: معادل ۹۰٪ مبلغ بدھی شرکت «دزفول» پرداخت شد.

۲۵ خرداد: خرید کالا به مبلغ ۰۰۰۰۴۶۰ ریال از تولیدی «فیروزکوه» با شرط (ن/۴۵).

۲۸ خرداد: آقای محمدی مقداری کالا که قیمت فروش آن ۳۲۰،۰۰۰ ریال جهت اهدا به یکی از دوستان خود از فروشگاه برداشت نمود. قیمت خرید این کالا ۲۸۵،۰۰۰ ریال می‌باشد.

۳۰ خرداد: به دلیل بارگیری نادرست کالاهای خریداری شده توسط کارگران تولیدی «فیروزکوه» تعدادی کالا دارای عیب و نقص شده که پس توافق، این تولیدی ۱۰٪ کل مبلغ خرید را برای جلوگیری از برگشت کالا به فروشگاه «محمدی» اعطا نمود.

مطلوب است:

۱ صدور سند حسابداری عملیات فوق با اعمال عوارض و مالیات بر ارزش افزوده با نرخ سال جاری.

۲ محاسبه خرید خالص

کار عملی ۹

رخدادهای مالی یک نوع کالا (تلوزیون) در فروشگاه «آمل» در سال مالی ۱۳۹۵ به شرح زیر است. نرخ عوارض و مالیات بر ارزش افزوده ۹ درصد می‌باشد.

۷/۱: موجودی کالای ابتدای دوره ۴۰ دستگاه به بهای هر یک ۸۵۰،۰۰۰ ریال.

۷/۷: خرید ۳۰ دستگاه به بهای هر یک ۸۶۵،۰۰۰ ریال به صورت نسیه (قبض شماره ۴۰۰۰)

۷/۸: پرداخت ۴۵،۰۰۰ ریال بابت حمل کل محموله به صورت نقدی.

۷/۱۰: خرید ۱۵ عدد صندلی گردان برای استفاده در فروشگاه به ارزش هر عدد ۲۴،۰۰۰ ریال به صورت نسیه از شرکت «جوائزد».

۷/۲۰: فروش ۵ دستگاه به بهای هر یک ۹۰۰،۰۰۰ ریال با تخفیف تجاری ۴٪ به صورت نقدی و واریز به حساب صندوق فروشگاه (حواله شماره ۶۰۰۱) و پرداخت ۸۰۰،۰۰۰ ریال بابت حمل کل محموله به صورت نقدی.

۷/۳۰: خرید ۲۰ دستگاه به بهای هر یک ۸۶۰،۰۰۰ ریال و صدور سفتہ ۶ ماهه و پرداخت ۶،۰۰۰ ریال بابت حمل هر دستگاه از حساب صندوق فروشگاه (قبض ۴۰۰۱).

۸/۲: برگشت ۲ عدد صندلی‌های خریداری شده در مورخ ۷/۱۰ به دلیل معیوب بودن.

۸/۲۲: برگشت ۲۵ دستگاه به بهای هر یک ۹۱۰،۰۰۰ ریال به شرط (ن/۱۵-۳۰) به آقای «احمدی» (حواله شماره ۶۰۰۲).

۸/۲۵: برگشت ۵ دستگاه از کالای فروش رفته در مورخ ۸/۲۲ به دلیل مازاد بودن.

۸/۳۰: دریافت مطالبات از آقای «احمدی» و واریز به حساب صندوق فروشگاه.

۹/۱: فروش ۴ عدد از صندلی‌های فروشگاه به صورت نقدی به همتن قیمت خرید (هر صندلی ۲۴،۰۰۰ ریال).

۹/۲: خرید ۳۵ دستگاه به بهای هر عدد ۸۷۵،۰۰۰ ریال از بازارگانی «شهر ری» با شرط (ن/۱۲-۳۰-۴۵) (قبض شماره ۴۰۰۲).

۹/۳: برداشت ۱ دستگاه تلویزیون از فروشگاه توسط صاحب آن جهت مصرف شخصی.

۹/۵: دریافت ۶،۴۴۰،۰۰۰ ریال به صورت علی‌الحساب از آقای «احسانی» قبل از تحويل کالا و واریز به حساب صندوق.

مطلوب است:

ثبت رخدادهای فوق در کارت حساب کالا (تلوزیون) فروشگاه «کاشان» و دفتر روزنامه براساس روش‌های ارزیابی موجودی کالا (اولین صادره از اولین وارد و میانگین متحرک).

ارزشیابی

نظره�نرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزیابی	ردیف
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و ...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درست‌کاری	۳	
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف حساب برگشت از خرید	۶	
				تعریف تخفیفات و انواع آن	۷	
				توانایی تعیین قیمت کالاهای برگشتی با توجه به روش‌های قیمت‌گذاری	۸	
				صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات نقدی خرید	۹	
				صدور سند حسابداری برداشت کالا	۱۰	

بحث کنید

به نظر شما کمک حسابدار تعدیلات خرید کالا در رابطه با خدا، خویشن، جامعه و محیط زیست چه مسئولیت‌هایی دارد؟

فرایند ثبت مرجعی از خرید در نرم افزار

چنانچه کالایی که با ثبت رسید انبار از نوع خرید، تولید یا سایر وارد انبار شده است برگشت شود، باید بابت برگشت آن از انبار، «برگشت رسید انبار» ثبت کنید.

جهت ثبت برگشت رسید انبار در نرم افزار مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱ از منوی سمت راست وارد «تأمین کنندگان و انبار» شوید.
- ۲ از عملیات، «برگشت رسید انبار جدید» را انتخاب نمایید.

در فرمی که در اختیارتان قرار می‌گیرد، نوع برگشت رسید را براساس رسید انبار مربوطه مشخص کنید. برای مثال چنانچه برگشت رسید مربوط به رسید انبار خرید (داخلی) کالاست، باید نوع برگشت رسید را خرید (داخلی) انتخاب کنید. پس از وارد کردن تحويل گیرنده کالا (که در واقع همان شخص تحويل دهنده رسید انبار مربوطه است) و تاریخ برگشت کالا، می‌توانید با استفاده از کلید اضافه پایین فرم برگشت رسید، یک ردیف جهت انتخاب اقلام کالای برگشت شده به فروشنده (تأمین کننده) اضافه کنید.

ثبت برگشت رسید انبار به دو حالت در نرم افزار سیستم امکان‌پذیر است:

حالت اول: ثبت برگشت رسید انبار بر مبنای رسید انبار مشخص. در این حالت شما دقیقاً می‌دانید که کالاهایی که برگشت شده است از کدام فاکتور خرید یا رسید انبار است. جهت ثبت در این حالت مراحل زیر را انجام دهید:

- پس از اضافه شدن ردیف جهت اضافه کردن قلم کالاهای، در ستون مبنا کلیک کنید. با استفاده از کلید انتخابگر، رسید انبار مربوطه را انتخاب نمایید.

توجه داشته باشید که در صورتی لیست کالاهای رسید شده به شما نمایش داده می‌شود که تأمین کننده و تاریخ برگشت رسید انبار با رسید انبار مربوطه متناسب باشد.

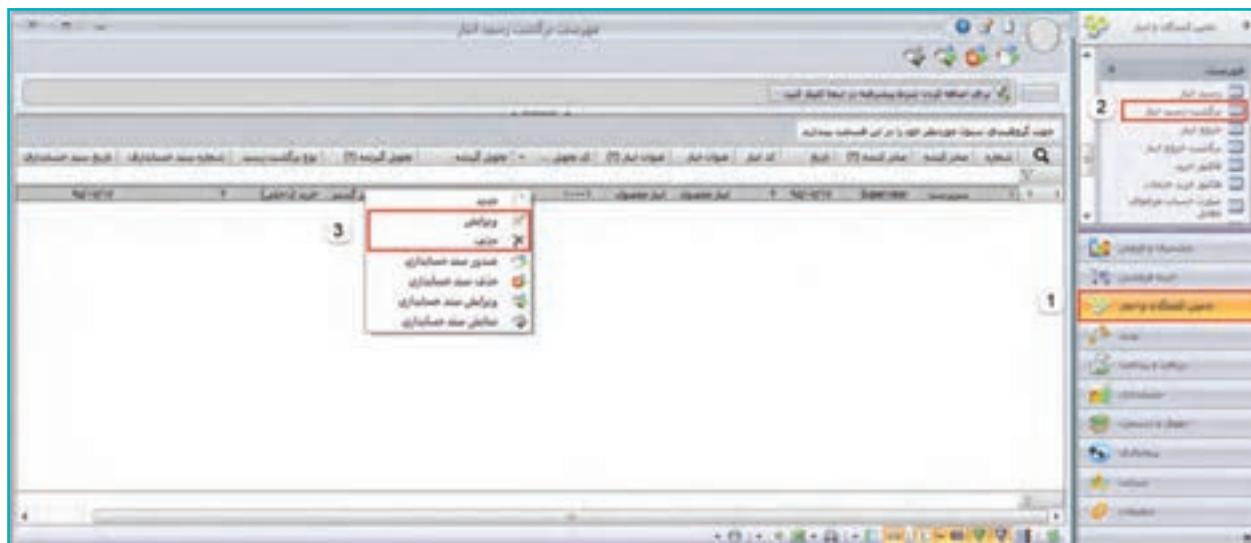
نکته

- █ حال با انتخاب کالاهای مورد نظرتان، تعداد رسید شده در ستون واحد اصلی درج می‌شود که با توجه به تعداد برگشت شده می‌توانید آن را تغییر دهید. فی کالا نیز براساس رسید انبار مربوطه تکمیل می‌شود و قابل تغییر نیست. حال می‌توانید با استفاده از کلید ذخیره در بالای فرم، اطلاعات را ذخیره کنید.
- █ حالت دوم؛ ثبت برگشت رسید انبار بدون مبنای رسید انبار. در این حالت مشخص نیست که کالاهای برگشت شده مربوط به کدام رسید انبار است. جهت ثبت در این حالت مراحل زیر را انجام دهید:
- █ پس از اضافه شدن ردیف جهت اضافه کردن قلم کالاهای در ستون کد کلیک کنید. سپس با استفاده از کلید انتخابگر کالاهای برگشت شده را انتخاب کنید.
- █ حال با انتخاب کالاهای مورد نظرتان، تعداد برگشت شده هر کالا را در ستون واحد اصلی مشخص کنید. فی، پس از قیمت‌گذاری در ستون فی کالای برگشت شده درج خواهد شد. حال می‌توانید با استفاده از کلیدهای ذخیره بالای فرم، اطلاعات را ذخیره کنید.

نکته

جهت مشاهده، ویرایش و یا حذف «برگشت رسید انبار»‌های ثبت شده، می‌توانید مراحل زیر را انجام دهید:

- 1 از منوی سمت راست وارد «تأمین کنندگان و انبار» شوید.
- 2 از فهرست، «برگشت رسید انبار» را انتخاب نمایید.
- 3 در فرمی که در اختیارتان قرار می‌گیرد، با راست کلیک کردن بر روی «برگشت رسید انبار» مورد نظرتان و انتخاب یکی از گزینه‌های «ویرایش» یا «حذف»، عملیات مورد نظرتان را انجام دهید.

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری برگشت از خرید کالا (تعديلات خرید)

شرح کار

- ۱ کنترل مستندات خروج کالا شامل درخواست مشتری، مجوز خروج کالا، حواله انبار
- ۲ تعیین روش قیمت گذاری (کنترل آن) روش های fifo,lifo ، میانگین و شناسایی ویژه و...
- ۳ محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته براساس روش قیمت گذاری تعیین شده
- ۴ صدور سند حسابداری بهای تمام شده کالای فروش رفته
- ۵ کنترل مستندات برگشت از خرید
- ۶ کنترل مستندات تخفیفات خرید
- ۷ صدور سند برگشت از خرید و تخفیفات

استاندارد عملکرد

توانایی صدور سند خروج کالا (بهای تمام شده کالای فروش رفته) طبق استناد مشبته بر اساس استانداردهای حسابداری و آیین نامه معاملات

شاخص ها

- ۱ کنترل محاسبات بهای تمام شده کالای فروش رفته
- ۲ صدور سند حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: میز و صندلی اداری - ملزومات اداری - رایانه - چاپگر - نرم افزار - اتاق کار - ماشین حساب - استانداردهای حسابداری - آیین نامه
معاملات ۵ مورد اسناد موردنیاز طی حداکثر زمان ۶۰ دقیقه
ابزار و تجهیزات: میز و صندلی اداری - ملزومات اداری - رایانه - نرم افزار انبار - آیین نامه معاملات - اتاق کار - ماشین حساب - استانداردهای حسابداری

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	کنترل مستندات خروج کالا از انبار (حواله فروش)	۱	
۲	کنترل محاسبات بهای تمام شده کالای فروش رفته	۲	
۳	صدور سند حسابداری خروج کالا	۲	
۴	صدور حسابداری برگشت از خرید و تخفیفات	۲	
	شاخص های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: دقت غیر فنی : محاسبه و ریاضی ، استدلال، مستندسازی، مدیریت زمان	*	
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.